

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi B. L.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. I CSK 2115/24, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 8 stycznia 2026 r.,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego w Warszawie na rzecz B. L. kwotę 200 złotych uiszczoną tytułem opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

I.

I.1. Skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki wniesioną 8 grudnia 2025 r. (data nadania w urzędzie pocztowym), B. L. (dalej także: Skarżąca), zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie ze skargi kasacyjnej prowadzonej pod sygn. akt I CSK 2115/24;
2. wydanie Sądowi Najwyższemu zalecenia wyznaczenia do rozpoznania sprawy składu sędziowskiego zgodnego z art. 45 ust. 1

Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej;

3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącej sumy pieniężnej w wysokości 2.000 zł

4. zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Najwyższego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

I.2. W uzasadnieniu skargi Skarżąca wskazała, że w sprawie I CSK 2115/24 zainicjowanej skargą kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z 5 marca 2024 r., sygn. II Ca 1152/23, 25 września 2024 r. zostało wydane postanowienie o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania. Ze względu na brzmienie uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej, Karnej i Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 stycznia 2020 r., BSA 14110-1/20, orzeczenie to należy jednak uznać za nieistniejące z uwagi na to, że zostało wydane z udziałem sędziego powołanego na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. W konsekwencji należy uznać, że postępowanie w sprawie I CSK 2115/24 nie zostało zakończone i w jego toku nastąpiła bezczynność sądu.

II.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

II.1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. 2004.179.1843 z późn. zm. dalej jako: "u.s.p."), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do

rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne w toku postępowania w sprawie, którego skarga dotyczy.

II.2. Treść przywołanych przepisów wskazuje na to, że prawomocne zakończenie postępowania czyni niedopuszczalną skargę na przewlekłość postępowania. Ustawa dopuszcza, co prawda, rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania, które zostało prawomocnie zakończone, jednakże pod warunkiem, że skarżący wniósł ją na etapie, gdy postępowanie, którego skarga dotyczyła, nadal było w toku. Wynika to z celu ustawy o skardze na przewlekłość, który wyraża się w dążeniu ustawodawcy do zapewnienia odpowiedniej dynamiki postępowania poprzez wyposażenie sądu rozpoznającego skargę w ustawowo określone kompetencje mające przeciwdziałać przewlekłości postępowania. Cel ten nie może zostać zrealizowany, gdy postępowanie zostało prawomocnie zakończone.

II.3. Powyższe zapatrywanie znajduje odzwierciedlenie w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przesądzono, że czynności podejmowane po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie nie mogą być objęte zakresem skargi na przewlekłość postępowania (tak też postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 stycznia 2015 r., III SPP 234/14; 15 grudnia 2015 r.; III SPP 28/15; 27 października 2015 r., III SPP 24/15; 24 września 2014 r., III SPP 205/14, OSNP 2016 Nr 7, poz. 96).

II.4. Przenosząc powyższe na kanwę przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że postępowanie, którego dotyczyła rozpatrywana skarga uległo prawomocnemu zakończeniu na skutek wydania przez Sąd Najwyższy postanowienia z 25 września 2025 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uwzględniając, że skarga na przewlekłość postępowania w sprawie I CSK 2115/24 została wniesiona przez Skarżącego po prawomocnym zakończeniu ww. sprawy (8 grudnia 2025 r.) to należało uznać ją za niedopuszczalną.

Nie mogła przy tym odnieść zamierzonego skutku argumentacja Skarżącej, wskazująca na rzekomą wadliwość składu orzekającego, w którym wydano postanowienie kończące postępowanie kasacyjne. Uzasadnienie skargi wskazuje, że została ona oparta o treść uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 stycznia 2020 r., BSA 1-4110-1/20. Skarżąca nie wzięła jednak pod uwagę, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, uchwała ta, jako niezgodna z Konstytucją, utraciła moc obowiązującą. Podkreślenia wymaga również, że w przywołana uchwała Sądu Najwyższego nie kształtuje i nie kształtowała zasady prawnej wedle której orzeczenia wydane z udziałem sędziego powołanego na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw należy traktować za nieistniejące.

II.5. Zważywszy na powyższe, wniesienie przez Skarżącą skargi na przewlekłość poza tokiem postępowania, którego ona dotyczy, tj. po prawomocnym zakończeniu postępowania o sygn. I CSK 2115/24, uprawnia Sąd Najwyższy do jej odrzucenia na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c.

II.6. O zwrocie Skarżącej uiszczonej przez nią opłaty sądowej w kwocie 200 zł Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 17 ust. 3 u.s.p.p.

Adam Redzik

SK

[r.g.]